

z p r á v y

Ministerstva financí České republiky

pro finanční orgány obcí a krajů

Ročník: 2004

Číslo: 4

V Praze dne 31. srpna 2004

<http://www.denik.obce.cz>

OBSAH:

strana

<u>1. Přehled hlavních změn vyplývajících z nové právní úpravy přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí</u>	
čj.: 17/97 056/2004 – 176 – ref. ing. I. Zlatohlávková, ing. R. Kotrba	3
<u>2. Kontrolní vazby u příjmů a výdajů na dávky sociální péče</u>	
čj.: 37/78 374/2004 – 373 – ref. ing. M. Šimková	4
<u>3. Zadluženost obcí</u>	
čj.: 124/94 926/2004 – ref. ing. R. Kotrba	5
<u>4. Zabezpečení agendy evidence podnikatelů v zemědělství</u>	
čj.: 124/72 056/2004 – ref. ing. H. Šlajsová	6
<u>5. Vypořádání finančních prostředků poskytnutých jako účelové podpory vědy a výzkumu příspěvkovým organizacím</u>	
čj.: 124/72 044/2004 – ref. ing. R. Kotrba	7

6. Dotace na lůžko v domovech důchodců

čj.: 124/76 946/2004 – ref. ing. H. Šlajsová, ing. J. Pavlíková
8

7. Dotazy k volbám

JUDr. A. Heřmanová 9

8. Zdanění příspěvku na provoz

čj.: 124/12 354/2004 – ref. ing. H. Šlajsová, ing. D. Lešenarová
11

9. Příspěvek na úpravu zevnějšku při svatebních obřadech

čj.: 124/94 547/2004 – ref. Mgr. H. Peterová 12

1. Přehled hlavních změn vyplývajících z nové právní úpravy přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí
 čj.: 17/97 056/2004 – 176 – ref. ing. I. Zlatohlávková, ing. R. Kotrba

Dne 1. srpna 2004 nabyl účinnosti zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí a zároveň také zákon č. 421/2004 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

Nově přijatými zákony je především stanoveno, že obec nebo dobrovolný svazek obcí požádá o přezkoumání za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad, anebo zadá přezkoumání auditorovi, hlavní město Praha požádá o přezkoumání hospodaření Ministerstvo financí, nebo zadá přezkoumání auditorovi a hospodaření kraje za uplynulý rok přezkoumá Ministerstvo financí.

Ministerstvu financí, jakožto věcně příslušnému ministerstvu, je zákonem svěřen dozor nad přezkoumáním, které vykonal krajský úřad, Magistrát hlavního města Prahy nebo auditor. Je mu rovněž svěřeno metodické řízení výkonu přezkoumání a koordinace s finanční kontrolou podle zákona č. 320/2001 Sb.

Zavádí se jednorázové přezkoumání a dále dílčí přezkoumání, na jejichž základě se zpracovává konečná zpráva o výsledku přezkoumání. Z přezkoumání hospodaření se tedy stává celoroční proces.

Zákon také ukládá povinnosti územním samosprávným celkům i přezkoumávajícím orgánům.

Obcím a dobrovolným svazkům obcí je uloženo zejména:

- požádat o přezkoumání do 30. června každého kalendářního roku,
- do 30. června oznámit krajskému úřadu, že se rozhodly zadat přezkoumání auditorovi,
- uzavřít s auditorem písemnou smlouvu o poskytnutí auditorské služby a o jejím uzavření informovat krajský úřad bez zbytečného odkladu, nejpozději do 31. ledna následujícího roku,
- vytvořit podmínky k uskutečnění přezkoumání,
- přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených v zápise z dílčích přezkoumání a podat o tom informaci krajskému úřadu,
- přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání a podat o tom informaci krajskému úřadu nejpozději do 15 dnů po projednání závěrečného účtu v orgánech obce nebo dobrovolného svazku obcí.

Krajům je uloženo zejména:

- vykonat přezkoumání hospodaření obce nebo dobrovolného svazku obcí pokud o to požádaly,
- vypracovat časové plány přezkoumání na období od sestavení plánu do 30. června následujícího roku,

- předat Ministerstvu financí plány přezkoumání a přehled o obcích a dobrovolných svazcích obcí, které se rozhodly zadat přezkoumání auditorovi, a to do 21. července každého kalendářního roku,
- oznámit do 28. února následujícího roku zastupitelstvu příslušné obce nebo orgánu dobrovolného svazku obcí, že obec nebo svazek obcí nesplnil povinnost požádat o přezkoumání a vykonat u nich přezkoumání,
- pořídit zápisy z dílčích přezkoumání a seznámit s nimi obec nebo dobrovolný svazek obcí,
- předat obci nebo dobrovolnému svazku obcí návrh zprávy o výsledku přezkoumání a umožnit jim podat k návrhu písemné stanovisko,
- projednat s obcí nebo dobrovolným svazkem obcí jejich stanovisko, a to do 15 dnů po jeho obdržení,
- předat obci nebo dobrovolnému svazku obcí konečné znění zprávy o výsledku přezkoumání.

Vzhledem k tomu, že účinnost zákona je dána dnem 1. srpna 2004, z přechodných ustanovení v něm obsažených pro rok 2004 vyplývá:

- přezkoumání zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů,
- termín pro obce a dobrovolné svazky obcí oznámit krajskému úřadu způsob přezkoumání za rok 2004 je do konce září 2004,
- termín pro krajské úřady předat Ministerstvu financí plány přezkoumání za rok 2004 a přehled o obcích a dobrovolných svazcích obcí, které se rozhodly zadat přezkoumání auditorovi je do 21. října 2004.

2. Kontrolní vazby u příjmů a výdajů na dávky sociální péče

čj.: 37/78 374/2004 – 373 – ref. ing. M. Šimková

Při průběžných kontrolách čerpání výdajů na dávky sociální péče Ministerstvo financí opakovaně zjišťuje chyby v rozpočtovém zařazení těchto výdajů.

Na dávkových paragrafech pododdílu rozpočtové skladby 417 - Dávky sociální péče a 418 - Dávky zdravotně postiženým občanům jsou v některých případech sledovány nepatřičné položky rozpočtové skladby (například položky 5021, 5136, 5169, 5194, 5229, 5429, 5492, 5494, 5499, 5660, ...). Také položka 5410 - Sociální dávky je v některých případech vykazována na jiných než dávkových paragrafech (například na paragrafech 3399, 4132, 4314, 4315, 4319, 4339, 4341, 5199, 6171, ...).

V návaznosti na výše uvedené nesrovnalosti požádalo Ministerstvo financí firmu PVT PROKOM, a.s. Hradec Králové o zavedení kontrolních vazeb pro sledování výdajů na dávky sociální péče. Kontrola vstupních dat výkazu Fin 2-12 M byla požadována v následující podobě:

- 1) kontrola údajů příjmů – na paragrafech pododdílu 417 - Dávky sociální péče a 418 - Dávky zdravotně postiženým občanům je přípustná pouze položka 2229 - Ostatní přijaté vratky transferů, která slouží pro zachycení vratek z minulých let. V případě dávek sociální péče jsou tyto vratky přijaté na pododdílech 417 a 418 a následně okamžitě územně samosprávnými celky odváděny zpět do státního rozpočtu (minusovým zápisem).

Rozpočtová skladba však také umožňuje vracení těchto přeplatků z minulých let prostřednictvím paragrafu 6409 - Ostatní činnosti jinde nezařazené a také prostředky na tento paragraf přijaté položkou 2229 - Ostatní přijaté vratky transferů je nezbytné opět odvést do státního rozpočtu, a to minusovým zápisem na tomto místě rozpočtové skladby.

- 2) kontrola údajů výdajů - užití položky 5410 - Sociální dávky je přípustné pouze na paragrafech pododdílu 417 - Dávky sociální péče a 418 - Dávky zdravotně postiženým a naopak. Údaje identifikované paragrafy pododdílu 417 a 418 v kombinaci s jinými položkami rozpočtové skladby budou vyloučeny ze zpracování.

Pro úplnost uvádíme, že položku 5410 - Sociální dávky je možné dále použít také na paragrafu 4199 - Ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení jinde nezařazené. Ale vzhledem k tomu, že na tomto paragrafu je možné účtovat i výdaje zařazené na jiných položkách rozpočtové skladby, není na tomto paragrafu možno zavést jednostrannou kontrolní vazbu.

Požadavek na rozšíření kontrol vstupních dat byl do PVT zadán dne 2. 6. 2004, a to pro údaje schváleného rozpočtu, rozpočtu po změnách a skutečnosti. Protože pro rok 2004 není vhodné zpětně uplatňovat požadavek na zavedení kontrolních vazeb pro údaje schváleného rozpočtu, budou v roce 2004 tyto vazby zavedeny pouze pro údaje rozpočtu po změnách a pro skutečné výdaje. Od roku 2005 pak tyto kontrolní vazby budou platit pro všechny stupně sledovaných údajů tak, jak jsou uvedeny v zadání pro PVT č. 13/2004.

3. Zadluženost obcí

čj.: 124/94 926/2004 – ref. ing. R. Kotrba

Vláda České republiky přijala dne 14. dubna 2004 usnesení č. 346 o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby. Přitom uložila ministru financí sledovat zadluženost obcí a krajů a každoročně předávat vládě zprávu o vývoji zadluženosti obcí a krajů. Výše uvedeným usnesením byl rovněž schválen postup Ministerstva financí při hodnocení zadluženosti obcí a krajů, definici a výpočet ukazatele dluhové služby.

Ministerstvo financí vypočítá každé obci a každému kraji definitivní ukazatel dluhové služby. Těm obcím a krajům, které překročí stanovenou výši ukazatele dluhové služby ve výši 30 %, tuto skutečnost Ministerstvo financí oznámí dopisem ministra financí s tím, že by měly přijmout taková opatření, aby v příštím období ukazatel dluhové služby nepřekročily.

Ministr financí oslovil 211 obcí, jejichž ukazatel dluhové služby za rok 2003 překročil hranici 30 % a požádal je o zdůvodnění. Termín pro odpovědi byl stanoven na 31. srpen 2004.

V současné době tedy Ministerstvo financí vyhodnocuje vyjádření jednotlivých obcí. Jak vyplývá ze schváleného harmonogramu, definitivní seznam postižených obcí bude předložen vládě nejpozději do konce roku 2004, aby měli poskytovatelé seznam k dispozici před zahájením rozpočtového roku. **Do té doby nebude Ministerstvo financí podávat žádné informace o průběhu vyhodnocování podkladů od obcí.**

4. Zabezpečení agendy evidence podnikatelů v zemědělství

čj.: 124/72 056/2004 – ref. ing. H. Šlajsová

Novela zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, provedená zákonem č. 85/2004 Sb. ukládá obcím s rozšířenou působností zaevidovat fyzickou nebo právnickou osobu, která hodlá podnikat v zemědělství. Novela nabyla účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii.

Na základě ustanovení § 2h citovaného zákona o zemědělství hradí stát náklady spojené s výkonem přenesené působnosti podle § 2f a 2g tohoto zákona.

K dotazům jakým způsobem budou obcím poskytovány dotace na zajištění výkonu agendy evidence podnikatelů v zemědělství podle citovaného zákona č. 85/2004 Sb. uvádíme:

Podle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je Ministerstvo zemědělství ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, s výjimkou ochrany zemědělského půdního fondu, pro vodní hospodářství, s výjimkou ochrany přirozené akumulace vod, ochrany vodních zdrojů a ochrany jakosti povrchových a podzemních vod, a pro potravinářský průmysl. Je rovněž ústředním orgánem státní správy lesů, myslivosti a rybářství, s výjimkou území národních parků.

Jestliže tedy předpis týkající se působnosti ministerstva zemědělství ukládá obcím s rozšířenou působností nové úkoly na úseku státní správy, je povinností tohoto úřadu vytvořit podmínky pro zajištění této agendy. Podle Legislativních pravidel vlády musí věcný záměr i předkládaný návrh zákona (v našem případě zákona č. 85/2004 Sb.) obsahovat předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty.

Na základě ustanovení § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, obdrží obce ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů na úseku státní správy v přenesené působnosti. Stát poskytuje obcím na úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy příspěvek, jehož výše je každoročně stanovena ve schváleném státním rozpočtu. Takto byl i pro rok 2004 stanoven příspěvek obcím podle stupně pověření výkonem státní správy.

Všechny druhy příspěvků byly v roce 2004 valorizovány o 5 %, a to i s ohledem na nové působnosti obcí. V etapě přípravných prací na návrhu státního rozpočtu pro rok 2004 nepředložilo Ministerstvo zemědělství, jako věcně příslušný ústřední orgán státní správy, žádný požadavek na zvýšení příspěvku z titulu nárůstu úkolů obcí na úseku evidence zemědělských podnikatelů.

Příspěvek na výkon státní správy není, kromě základního členění na obce s působností matričního úřadu, stavebního úřadu, pověřeného obecního úřadu a úřadu obce s rozšířenou působností, jmenovitě blíže specifikován, ani účelově kvantifikován podle jednotlivých zákonných působností.

Pokud se týká zdrojů financování výkonu státní správy, mohou obce k úhradě těchto výdajů použít, kromě již uvedeného příspěvku na výkon státní správy, daňové výnosy dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Dalším finančním zdrojem jsou výnosy ze správních poplatků, které obce získávají do svých pokladen. Nově bude možné na úhradu výdajů spojených s evidencí osob podnikajících v zemědělství použít i správní poplatky za zaevidování zemědělského podnikatele (po schválení nového zákona o správních poplatcích), dalším příjmem budou zákonem č. 252/1997 Sb. stanovené pokuty, plynoucí do rozpočtu obcí.

5. Vypořádání finančních prostředků poskytnutých jako účelové podpory vědy a výzkumu příspěvkovým organizacím

čj.: 124/72 044/2004 – ref. ing. R. Kotrba

Způsob poskytování podpory výzkumu a vývoje je stanoven zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, popřípadě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V případech, kdy se liší úprava stanovená zákonem o podpoře výzkumu a vývoje od obecné úpravy stanovené rozpočtovými pravidly, postupuje se přednostně podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje jako zákona speciálního.

Podle ustanovení § 10 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb. podporu poskytuje poskytovatel pouze příjemci bez provedení rozpočtového opatření, a to přímým převodem z účtu poskytovatele na bankovní účet příjemce nebo umožněním čerpání z rozpočtového výdajového účtu poskytovatele do výše stanoveného limitu příjemce. Podrobný postup při poskytování podpory stanovil sekretariát Rady pro výzkum a vývoj vydáním „Doporučeného postupu při poskytování podpory výzkumu a vývoje z veřejných prostředků podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje)“, který lze nalézt na internetové adrese www.vyzkum.cz v sekci Legislativa VaV, Poskytování podpory.

Podle zákona č. 130/2002 Sb. a Části II. písm. D Doporučení se účelová podpora určená příspěvkové organizaci, která není zřízena poskytovatelem, poskytuje přímým

převodem z bankovního účtu poskytovatele s předčísly 2049 nebo 3041 na běžný účet příjemce. V případě příspěvkové organizace zřízené obcí nebo krajem tedy přímým převodem na její bankovní účet – prostředky neprojdou rozpočtem jejího zřizovatele.

Finanční vypořádání finančních prostředků uvolněných jako podpora výzkumu a vývoje se uskutečňuje podle ustanovení § 4 a § 5 vyhlášky č. 531/2002 Sb. kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem. Všechny příspěvkové organizace, kterým byla uvolněna podpora výzkumu a vývoje předloží do 15. února následujícího rozpočtového roku poskytovateli účelové podpory výzkumu a vývoje jinému, než je jejich zřizovatel, údaje o finančním vypořádání dotací týkající se předchozího rozpočtového roku na tiskopise, jehož vzor je uveden v příloze č. 2 vyhlášky. Současně převedou na depozitní účet poskytovatele účelové podpory výzkumu a vývoje případnou vratku dotace.

Příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je obec nebo kraj, předloží současně kopii výše uvedených údajů k informaci zřizovateli. Finanční vypořádání si tedy organizuje a provádí poskytovatel podpory přímo s příspěvkovou organizací bez účasti jejího zřizovatele.

Podle ustanovení § 28 odst. 6 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, rozpočet zřizovatele zprostředkovává vztah své příspěvkové organizace se státním rozpočtem, jde-li o příspěvkovou organizaci zřízenou obcí, též k rozpočtu kraje.

Obecně platí pravidlo, že pokud jsou finanční prostředky uvolněny poskytovatelem přímo příspěvkové organizaci zřízené obcí nebo krajem - účinkem jiného zákona nebo je poskytovatelem někdo jiný, než státní rozpočet nebo kraj (např. státní fond) – finanční vypořádání si organizuje a provádí sám poskytovatel **bez účasti zřizovatele**.

6. Dotace na lůžko v domovech důchodců

č.j.: 124/76 946/2004 – ref. ing. H. Šlajsová, ing. J. Pavlíková

K poskytování dotace na lůžko v domovech důchodců zřizovaných územními samosprávnými celky, v případě „transformace“ příspěvkové organizace na obecně prospěšnou společnost, se stejnou organizační náplní, sdělujeme stanovisko Ministerstva financí:

Pokud se týká dotací poskytovaných ze státního rozpočtu na domovy důchodců, jejichž zřizovatelem a provozovatelem je obec, se vždy jedná o finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí, který je stanoven v příloze zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok. **Prostředky státního rozpočtu na lůžko jsou poskytovány pro domovy důchodců, které jsou příspěvkovými organizacemi, případně organizačními složkami obce.**

Sociální služby samozřejmě nemusejí být realizovány pouze těmito organizacemi, ale i prostřednictvím dalších subjektů různých právních forem. Musí však jít o takovou finanční

vazbu na obec, která je realizována z vlastních zdrojů obce nebo jiných zdrojů, nikoliv z prostředků státního rozpočtu přidělených obci a účelově určených na konkrétní činnost.

V případě, že sociální služby pro seniory zabezpečuje jiný nestátní subjekt, např. obecně prospěšná společnost, je rovněž zákonem ošetřena možnost poskytnutí dotace, a to podle věcné příslušnosti, v tomto případě Ministerstvem práce a sociálních věcí, v rámci jeho dotačního řízení pro poskytování dotací ze státního rozpočtu nestátním neziskovým subjektům na sociální služby. Ve smyslu Metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí pro rok 2004, mohou o dotace požádat občanská sdružení, církevní právnické osoby, fyzické osoby a také obecně prospěšné společnosti. Na dotaci ze státního rozpočtu není právní nárok.

V případě „transformace“ příspěvkové organizace domova důchodců na obecně prospěšnou společnost by dotace (dotace na lůžko v domovech důchodců), které jsou poskytovány v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí (dle přílohy k zákonu o státním rozpočtu) musely být vráceny do státního rozpočtu.

7. Dotazy k volbám

JUDr. A. Heřmanová

V souvislosti s blížícími se podzimními doplňovacími volbami do Senátu (8. a 9. října 2004), do zastupitelstev krajů a do 1/3 Senátu (5. a 6. listopadu 2004) uvádíme na základě nejčastějších dotazů, vztahujících se k financování voleb z prostředků státního rozpočtu, tyto informace:

Okruh výdajů, které lze hradit z prostředků státního rozpočtu v rozsahu nezbytně nutném, upravuje Směrnice MF čj. 124/1 354/2002 (viz Zprávy č. 2/2002), novelizovaná Směrnice čj. 124/123 009/2002, v Čl. 1 odst. 3 (zveřejněna ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí ze dne 20. února 2003, částka 1).

Z prostředků státního rozpočtu lze hradit:

- a) základní kancelářské potřeby (papír, psací pomůcky, pravítka, nůžky, sponky, desky na spisy apod.) a poštovní poplatky,
- b) instalaci, provoz, případné opravy a nájem výpočetní i reprografické techniky,

Hradit nelze pořízení výpočetní a reprografické techniky ani nové počítačové programy.

- c) dopravní výkony zabezpečované obcemi a kraji a cestovní náhrady členů volebních komisí a dalších osob, podílejících se na přípravě voleb a plnění úkolů v průběhu voleb při pracovních cestách určených starostou obce, ředitelem krajského úřadu, primátorem nebo jimi zmocněnými osobami a předsedou nebo místopředsedou volební komise ...,

Jako dopravní výkon se posuzuje spotřeba pohonných hmot při cestách vlastními vozidly obce nebo kraje. Může se např. jednat o zajištění dopravy na školení určených členů okrskových volebních komisí nebo o výjimečné případy odvozu členů OVK po skončení sčítání hlasů v nočních hodinách do místa jejich trvalého pobytu, kdy člen OVK nemůže použít vlastní způsob dopravy nebo veřejnou dopravu.

Pracovní cestou je cesta, kterou určila některá z osob uvedených ve Směrnici MF na základě cestovního příkazu v souladu se zákonem č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

Cestovní náhrada nepřísluší členu volební komise za cestu z místa jeho trvalého pobytu do místa jednání volební komise a zpět.

- d) pronájem nebytových prostorů na dobu nezbytně nutnou pro činnost volebních komisí a pro školení členů těchto komisí ..., účelné a funkční vybavení volebních místností včetně nutných výdajů na jejich úklid,

Účelným vybavením volební místnosti je pouze to, co je uvedeno v § 17 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 204/2000 Sb. Mezi vybavení volební místnosti, které uvádí zákon, nepatří stoly, židle ani odpadkové koše.

Úklidem volebních místností je myšlen běžný úklid, nikoliv malování. To by mělo být součástí pravidelné údržby, prováděné nezávisle na konání voleb.

- e) platy zaměstnanců přijatých na dobu určitou nebo odměny vyplácené podle dohod o provedení práce uzavřených k zajištění prací spojených s přípravou a konáním voleb, které jsou kraje a obce povinny zajistit příslušným volebním komisím včetně platů za přesčasovou práci a s tím spojené výdaje na zdravotní a sociální pojištění,

Plat za přesčasovou práci přichází v úvahu, pokud by zaměstnavatel neposkytl zaměstnanci náhradní volno. Tomuto řešení by měla být dáována přednost.

Pojem přesčasové práce je definován v § 83 odst. 6 zákoníku práce. Odměňování za přesčasovou práci (§ 96 ZP) se řídí pracovní právními předpisy (§ 5 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělků, ve znění zákona č. 217/2000 Sb. a § 10 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění zákona č. 40/1994 Sb. a zákona č. 217/2000 Sb.

Teprve neposkytne-li zaměstnavatel zaměstnanci náhradní volno v době tří po sobě jdoucích kalendářních měsíců (do konce třetího kalendářního měsíce) po výkonu práce přesčas nebo v jiné dohodnuté době, přísluší zaměstnanci plat za práci přesčas (viz § 5 zákona č. 1/1992 Sb. a § 10 zákona č. 143/1992 Sb.).

Za výdaj podle tohoto ustanovení Směrnice lze považovat i odměny vyplácené podle dohod o pracovní činnosti.

- f) zajištění distribuce hlasovacích lístků voličům, a to v částce 3,- Kč na jednoho voliče; v případech, kdy distribuce hlasovacích lístků bude zajišťována prostřednictvím pošty

výdaje na poštovné, a to ve výši dohodnuté s Ministerstvem vnitra s držitelem poštovní licence,

g) občerstvení s výjimkou alkoholických nápojů ...,

Občerstvení může být poskytnuto jako nepeněžité plnění, budou-li členové volebních komisí, resp. další osoby, při plnění svých úkolů přítomni nepřetržitě po dobu delší než 4 hodiny. Nepřetržitá přítomnost, resp. činnost, přesahující 4 hodiny, musí být prokazatelná. Výdaje na občerstvení jsou limitovány částkou 58,- Kč, což je dolní hranice stravného podle zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

Občerstvení má být poskytováno především jako nepeněžité plnění. Tím se rozumí zajištění potravin a nápojů, např. chlebiček, obložených baget, párků, šunky, pečiva apod. a nealkoholických nápojů. Částka 58,- Kč nesmí být překročena.

Stravenky lze použít pouze ve výjimečných případech, kdy není možné zajistit občerstvení jako nepeněžité plnění. Hodnota stravenky nesmí přesáhnout dolní hranici stravného podle § 5 odst. 1 zákona č. 119/1992 Sb. Stravenku lze použít v místě a v době konání voleb pouze pro účely občerstvení. Při poskytnutí občerstvení nesmí dojít k souběhu s nárokem uplatňovaným podle § 3 zákona č. 119/1992 Sb.

Občerstvení poskytnuto být může, nikoliv musí. Na poskytnutí občerstvení není právní nárok.

h) zvláštní odměny za výkon funkce člena volební komise, náhrady mezd a platů, vyplácených členům volebních komisí zaměstnavatelem.

Náhradu mzdy lze poskytnout pouze za dobu, která bezprostředně zasáhla do pracovní doby.

To vyplývá ze znění § 14 odst. 1 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony, kde je stanoveno: „K výkonu veřejných funkcí, občanských povinností a jiných úkonů v obecném zájmu využívají zaměstnanci především svého volného času. Pokud je ve výjimečných případech třeba vykonávat tyto funkce, povinnosti nebo úkony v pracovní době, poskytne zaměstnavatel zaměstnanci k tomuto účelu pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu.“.

8. Zdanění příspěvku na provoz

čj.: 124/12 354/2004 – ref. ing. H. Šlajsová, ing. D. Lešenarová

K žádosti o sdělení, zda dotace, poskytnutá z rozpočtu kraje na úhradu nákladů (příspěvek na provoz), není u neziskových poplatníků podle § 18 odst. 4 písm. b) zákona o

daních z příjmů předmětem daně z příjmů a je příjmem toho zdaňovacího období, v němž nezisková organizace dotaci získala sdělujeme:

V normativní části zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, v § 18 odst. 4 písm. b), je jednoznačně stanoveno, že dotace a podpory z rozpočtu krajů a obcí poskytnuté podle zvláštního právního předpisu nejsou u poplatníků vymezených v § 18 odst. 3 předmětem daně.

Vzhledem k tomu, že na oblast rozpočtu a hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků se vztahuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, **nejsou u všech neziskových poplatníků předmětem daně z příjmů i veškeré dotace a podpory poskytnuté na základě tohoto právního předpisu, a to bez ohledu na to, že není pouze v poznámce pod čarou č. 17b vztahující se k ustanovení § 18 odst. 4 písm. b) výčet všech možných právních předpisů.**

9. Příspěvek na úpravu zevnějšku při svatebních obřadech

čj.: 124/94 547/2004 – ref. Mgr. H. Peterová

Výnos Ministerstva vnitra České socialistické republiky č. 5/1987 V. v. ČSR NV, o některých náhradách výdajů a o odměňování činností a prací prováděných při občanských obřadech, registrovaný v částce 11/1987 Sb., byl zrušen vyhláškou č. 417/2000 Sb. z toho důvodu, že jeho znění již bylo zastaralé a překonané jinými právními předpisy. Před jeho zrušením zůstal z původního výnosu zachován pouze příspěvek na úpravu zevnějšku při svatebních obřadech, přičemž i výše tohoto příspěvku uvedená ve výnosu neodpovídala současným podmínkám.

V současné době poskytování tohoto příspěvku žádný právní předpis neupravuje. To však neznamená, že obec nemůže oddávajícím členům zastupitelstva a pracovníkům, kteří svatební obřady zajišťují, příspěvek na úpravu zevnějšku poskytnout.

Hospodaření s rozpočtem obce patří podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, do její samostatné působnosti. Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí pouze zákonem a právními předpisy vydanými na základě zákona.

Podle ustanovení § 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, může obec zřizovat peněžní fondy pro konkrétní účel nebo bez konkrétního účelu, přičemž počet a druh těchto fondů není zákonem stanoven. Nic tedy obci nebrání v tom, aby si zřídila fond „pro poskytování příspěvku na ošatné“, určený pracovníkům a zastupitelům obce. Při jeho zřízení však musí být zastupitelstvem obce schváleny zdroje tohoto fondu a stanovena pravidla pro poskytování finančních prostředků z tohoto fondu (okruh osob, kterým bude příspěvek na ošacení poskytován, v jaké výši, jak často apod.).

V souvislosti s poskytováním „ošatného“ jsme však nuceni ještě uvést, že podle § 6 odst. 7 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se

za příjem ze závislé činnosti nepovažuje a předmětem daně není pouze hodnota pracovního oblečení (nepeněžní plnění), je-li určena zaměstnavatelem pro výkon zaměstnání. Co je považováno za pracovní oblečení stanoví Pokyn Ministerstva financí D - 190 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Podle tohoto Pokynu „se za příjem ze závislé činnosti nepovažuje a předmětem daně není hodnota pracovního oblečení určeného zaměstnavatelem pro výkon zaměstnání. Ve smyslu tohoto ustanovení je za pracovní oblečení považováno tzv. jednotné pracovní oblečení (stejnokroje), poskytnuté zaměstnavatelem zaměstnancům (např. zaměstnancům prodejních organizací, zaměstnancům poskytovatelů služeb pohostinských, ubytovacích zařízení), pokud plní zejména reklamní,propagační a organizační účely. Předpokladem je, že zaměstnavatel ve vnitřním předpise nebo smluvní strany v kolektivní smlouvě stanoví povinnost zaměstnanců používat pracovní oblečení pouze při výkonu zaměstnání a vymezí charakter a podobu jednotného pracovního oblečení a všech jeho součástí. Pracovní oblečení nesmí být zaměnitelné s běžným občanským nebo společenským oděvem“ .

V případě, že zaměstnancům obecního úřadu a oddávajícím zastupitelům bude poskytnuto z fondu tzv. „ošatné“, ať již formou finanční částky na nákup šatů (občanského oblečení), tj. jako peněžní příspěvek, nebo proplacením dokladu za nákup šatů (paragonů), uvedené plnění se posoudí jako zdanitelný příjem, který plyne poplatníkovi v souvislosti s výkonem jeho závislé činnosti nebo funkce.
